

ΜΟΥΣΙΚΗ

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ.

αἵτινες γίνονται εἰς τοὺς τόνους καὶ εἰς
τὰ μέλη ὅτε τίθενται ἐπ' αὐτῶν αἱ
ὕφesseis, αἱ διέσεις καὶ αἱ λοι-
παὶ ἄλλαι φθοραί.

ΣΥΝΤΕΘΕΙΣΑ ΥΠΟ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΤΟΥ
ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΟΥ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ

ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΟΙΣ .

ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΟΙΣ

ΤΥΠΟΙΣ ΤΟΥ ΒΙΛΑΕΤΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΟΥ.

—6—

1871.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Δ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ

« Οὐκ οὖν ἐνεστι πράξις ἐν ἀνθρώποις, ἥτις ἄνευ Μουσικῆς τελεῖται. Θεοὶ μὲν ὕμνοι, καὶ τιμαὶ Μουσικῇ κοσμοῦνται. Ἑορταὶ δὲ ἴδιαι καὶ πανηγύρεις πόλεων ἀγάλλονται· πόλεμοι δὲ καὶ ὁδῶν πορεῖαι διὰ Μουσικῆς ἐγείρονται τε καὶ καθίστανται. Ναυτιλίαι τε καὶ εἰρεσίαι καὶ τὰ χαλεπώτατα τῶν χειρωνακτῶν ἔργων, ἀνεπαχθῇ ποιεῖ τῶν πόνων γινόμενη παραμύθιον ». (Ἀριστείδης Βιβλ. Β΄. ἀριθμ. 66).

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

119451 Ψ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Φιλόμουσοι Όμογενεῖς!

Ἡ πρόοδος ἑκάστης τέχνης καὶ ἐπιστήμης κατὰ πάντα ἡρτίζεται ἐκ τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν Κανόνων ἐφ' ὧν ἐκείνη βασιζεται καὶ θεμελιούται. Ἀλλ' ἐνῶ κατ' εὐτυχίαν ἅπασαι αἱ τέχναι καὶ ἐπιστήμαι συνεπεία τῆς ἀληθείας ταύτης διέτρεξαν οὐκ ὀλίγα βήματα τοῦ ἐνδόξου σταδίου τῆς προόδου αὐτῶν, ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Μουσικὴ δυστυχῶς πως καίπερ ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ θεωρηθεῖσα ὡς ἀναγκαία ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὸν ἱερόν αὐτῆς σκοπόν, μόλις ἤλλαξε τὸ πρῶτον σημεῖον ἐπὶ τοῦ ὁπίου κατ' ἀρχὰς εὐρέθη ὡς πρὸς τὴν πρόοδον ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως καταλλήλων διδακτικῶν βιβλίων πρὸς τὴν ἐκμάθησιν τῆς ἐπιστήμης ταύτης, καὶ ἰδοὺ ὁ λόγος.

Οἱ Ἀείμνηστοι ἐφευρετὰς τῆς Μουσικῆς τοῦ ἡμετέρου νέου συστήματος ἕνεκα τῶν τότε καιρικῶν περιστάσεων ὠμίλησαν εἰς τὰ διδακτικά των βιβλία περιορισμένως, συνεπτυγμένως καὶ συνεπτικῶς, ὥστε ὁ καθείς δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ καὶ νὰ προσδεύσῃ ὀγρήγορα καὶ ὡς ἐκ τούτου παρητηρετὸς τῆς σπουδῆς εὐχαριοτεύμενος μόνον εἰς τὸ πρακτικόν αὐτῆς μέρος. Οἱ μουσικοδιδάσκαλοι ἀκολούθως μὴ καταγινόμενοι εἰς τὸ θεωρητικόν ἰλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ πρακτικόν, ἀφῆκαν αὐτὴν ὅχι μόνον εἰς δ' κατ' ἀρχὰς εὐρέθη σημεῖον, ἀλλὰ καὶ σχεδὸν τὴν παρημέλησαν.

Τὴν ἐλλείψιν ὅθεν τῶν τοιούτων διδακτικῶν βιβλίων μετὰ λύπης μου πρὸ καιροῦ θεωρῶν, ἀπεφάσισα ἐν' ἀναπληρῶσά αὐτὴν καὶ συντάξω τοιαῦτα βιβλία τὰ ὅποια καὶ ἐξετέλεσα, συμβουλευθεὶς πρότερον ὅσα μέχρι τοῦδε ὑπάρχοναι ἐκδομένα καὶ ἄλλα τοιαῦτα χειρόγραφα. Ἀναμένων δὲ τὴν

ἀναπλήρωσιν τούτων ἀπὸ τοὺς ἀνωτέρους μου, καὶ μὴ ἀξιωθείς, ἀπεφάσισα καὶ τὴν ἐκδοσιν αὐτῶν, ἀψηφῶν καὶ κόπους καὶ ἐξέδα διὰ τὴν ὠφέλειαν τοῦ κοινοῦ.

Ἐν πρώτοις λοιπὸν ἐπεχείρησα τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ ἤδη ἀνὰ χεῖρας ὑμῶν βιβλίου ἐπιγραφομένου « Ἑρμηνεία τῶν Μεταβολῶν τῶν γινομένων εἰς τοὺς τόνους καὶ εἰς τὰ μέλη, ὅτε τίθενται ἐπ' αὐτῶν αἱ ὑφέσεις, αἱ διέσεις καὶ αἱ λοιπαὶ ἀλλαι φθοραὶ », βιβλίον διὰ τοῦ ὁποῖου νὰ ἐννοῇ καὶ νὰ ψάλλῃ ὁ μουσικὸς πᾶν μέλος εὐδοκίμως.

Δεύτερον μετὰ τὴν ἐκτύπωσιν τούτου, θέλω ἐπιχειρήσει τὴν ἐκδοσιν βιβλίου ἐπονομαζομένου « Θεωρητικὸν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς τῆς Κωνσταντινουπόλεως Μεθόδου », βιβλίον ἀφορρὸν τὴν ἐξήγησιν πάντων τῶν περὶ αὐτὴν συμβαινόντων· καὶ τρίτον μετὰ τὴν ἐκτύπωσιν τούτου, τὴν ἐκδοσιν βιβλίου ἐπιγραφομένου « ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Μουσικὴ διδασχομένη θεωρητικῶς ».

Δέξασθε οὖν, Φιλόμουσοί μου Ὁμογενεῖς, τοῦτο εὐμενῶς, συγχωροῦντες μετὰ συμπαθείας τὰς ἀνθρωπίνους ἐλλείψεις μου· ἡ ἐπιχείρησίς μου αὕτη δὲν ἀπέβλεψεν εἰς τό νὰ φανῶ ἀνώτερος τῶν Ἀειδίμων ἐφευρετῶν, οὔτε καὶ τῶν ἀνωτέρων μου μουσικοδιδασκάλων, ἀλλὰ διὰ νὰ συντελέσω τό κατὰ δύναμιν εἰς τοὺς συναδέλφους μου καὶ εἰς τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ διδαχθῶσι τὴν ὠραίαν τῆς Μουσικῆς ἐπιστήμην.

Εἶθε ἡ παρ' ὑμῶν ἀποδοχὴ τῆς παρούσης βίβλου νὰ γείνη εὐμενῆς, ὅπως ἐνθάρρυνθῶ καὶ εἰς ἄλλας δύο ἐπιχειρήσεις μου.

Ἐρρώσθε

Ὁ Ἐκδότης

Ἐν Ἰωαννίναις 1. Ἰουλίου 1871.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

ΚΕΦΑΛ. Α.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΥΦΕΣΕΩΣ.

Ἡ Ὑφεσις, ὅταν τίθεται εἰς ἓνα χαρακτήρα ὅστις ἀπαγγέλλεται διὰ τοῦ φθόγγου βου, ποίαν μεταβολὴν λαμβάνει τότε ὁ φθόγγος οὗτος:

Μετατίθεται τῆς φυσικῆς του θέσεως, δὲν ἐκφωνεῖται δηλ. εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν ἀλλ' εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματος του, καὶ ἀπὸ ἐλάσσων τόνος γίνεται ἡμίτονον τριτημόριον (1) ἐκ τμημάτων 4/12 τοῦ μείζονος τόνου· ἐκφωνοῦμεν δὲ αὐτὸν τότε ἀναλόγως τοῦ διαστήματός του, με φωνὴν δηλ. λεπτὴν καὶ ἀδύνατον· τὸ δὲ ἄλλο ἥμισυ ἡμίτονον, δηλ. τὰ 5/12 τοῦ μείζονος τόνου, ἀφαιροῦνται παρὰ τῆς ὑφέσεως. (2)

Ἐὰν δὲ χρειασθῇ νὰ ἀναβῶμεν καὶ περσσότερον τοῦ βου ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐτέθη ἡ ὕφεσις δηλ. καὶ ἕως τοῦ Γα, τότε πῶς ἀναβαίνομεν;

Λαμβάνομεν τὰ 5/12 τοῦ μείζονος τόνου τὰ ἀφαιρεθέντα ἀπὸ τὸν τόνον Πα βου καὶ προσθέτοντες αὐτὰ εἰς τὸν τό-

---

(1) Τόνοι ὠνομάσθησαν τὰ ἑπτὰ διαστήματα τῆς διατονικῆς κλίμακος Πα, Βου, Γα, Δι, Εε, Ζω, Νη, Πζ. Ὅταν δὲ χωρισθῇ ἐν ἀπὸ αὐτὰ δέκα μὲν, ἔχι ὅμως καὶ κατὰ μέσον ἀκριβῶς καὶ ληφθῇ τὸ ἐν ἀπὸ τὰ δύο διαστήματα, τὸ τοιοῦτον διάστημα ὀνομάζεται ἡμίτονον. (Μέγα Θεωρητικὸν σελίδ. 100.)

(2) Ὅταν θέλωμεν νὰ ἐλαττώσωμεν ἢ νὰ αὐξήσωμεν κατὰ

νου Βου, Γα, ἐκφωνοῦμεν τὸν Γα εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν καὶ γίνεται ἀπὸ ἐλάττωσιν, μείζων τόνος·

Ἰδοὺ δὲ καὶ ἡ κλίμαξ τῆς ὑφέσεως, τιθεμένης ἐπὶ τοῦ φθόγγου Βου ὁποῖαν μεταβολὴν λαμβάνει.

Δι			Δι
	12	12	
Γα	7		Γα
Βου		12	
	9		Βου
Πα		4	Πα

Ἡ ἰδίᾳ μεταβολὴ γίνεται καὶ ὅταν τεθῇ ἡ ὑφesis ἐπὶ ἐνὸς χαρακτηρος ἀπαγγελλομένου διὰ τοῦ φθόγγου Ζω, ὡς καὶ ὅλα συμφωνοῦντος μετὰ τοῦ Βου.

Ὅταν τεθῇ ἡ ὑφesis ἐπὶ ἐνὸς χαρακτηρος ἀπαγγελλομένου διὰ τοῦ φθόγγου Δι, ποῖαν μεταβολὴν λαμβάνει τότε ὁ φθόγγος οὗτος;

Μετατίθεται τῆς φυσικῆς του θέσεως δὲν ἐκφωνεῖται δηλ. εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν, ἀλλὰ εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματος του (ἡ αἰτία ἐννεεῖται). Γίνεται δὲ ἀπὸ μείζων τόνος ἡμίτονον ἀπὸ 6[12 καὶ ἐκφωνοῦμεν αὐτὸν ἀναλόγως τοῦ διαστήματος αὐτοῦ, μὲ φωνὴν δαλ. λεπτὴν καὶ ἀδύνατον ὡς τοῦ ἐλαχίστου. Ἰδὲ δὲ ἄλλο ἡμίτονον, δηλ. τὰ ἄλλα 6[12 ἀφαιροῦνται παρὰ τῆς ὑφέσεως.

ἡμῖς τόνον τινὰ μεταχειρίζομεθα τὴν ὑφesis καὶ τὴν θέσιν καὶ διὰ τοῦ ἐλάττωσιν τὴν ὑφesis, διὰ δὲ τὴν ἀξησην τὴν θέσιν.

Ἐάν βελήσωμεν νὰ ἀναβῶμεν καὶ ἕως τοῦ φθόγγου Κε, τότε πῶς ἀναβαίνομεν;

Λαμβάνομεν τὰ ἐξ τμημάτων τὰ ἀφαιρέθηκα παρὰ τῆς ὑφέσεως, ἀπὸ τὸν τόνον Γα, Δε καὶ προσθέτοντες αὐτὰ εἰς τὸν τόνον Δι, Κε ἐκφωνοῦμεν τὸν μὲν Δι εἰς τὸ μέσον τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου ὅστις ἀπὸ μείζων γίνεται ἡμίολιος καὶ ἐκφωνοῦμεν αὐτὸν μὲ φωνὴν ἡμιολίου διαστήματος, τὸν δὲ Κε εἰς τὴν φυσικὴν τοῦ θέσιν, καὶ ἀναλόγως τοῦ διαστήματος αὐτοῦ ὅστις ἀπὸ μείζων γίνεται ἡμίτονον ἀπὸ 6[12 ἐκφωνοῦμεν μὲ φωνὴν λεπτὴν καὶ ἀδύνατον.

Ἴδου καὶ ἡ Ἀλίσμαξ τῆς ὑφέσεως τιθεμένης ἐπὶ τοῦ φθόγγου Δι.

Ζω			Ζω
	9	9	
Κε			Κε
	12	18	
Δι			Δι
	12	6	
Γα			Γα

Ὅταν ἡ ὑφεςις τεθῇ ἐπὶ ἐνὸς χαρακτῆρος ἀπαγγελιομένου διὰ τοῦ φθόγγου Γα ποίαν μεταβολὴν λαμβάνει τότε ὁ φθόγγος οὗτος;

Μετατίθεται τῆς φυσικῆς τοῦ θέσεως, δὲν ἐκφωνεῖται δηλ. εἰς τὴν φυσικὴν τοῦ ἀλλὰ εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματος τοῦ καὶ ἀπὸ ἐλάχιστος τόνος γίνεται ἡμίτονον ἐκ 3[12 τοῦ μείζωνος τόνου καὶ ἀναλόγως τοῦ διαστήματος αὐτοῦ ἐκφωνοῦμεν αὐτὸν, μὲ φωνὴν δηλ. μικροτάτην.

Ἐάν χρειασθῇ νὰ ἀναβῶμεν καὶ ἕως τοῦ Δι φθόγγου τότε πῶς ἀναβαίνομεν;

Κατὰ τὴν ἐρμηνείαν τὴν ὁποίαν εἶπομεν καὶ διὰ τὸν Βου καὶ διὰ τὸν Δι φθόγγους.

Ἡ διέσις δταν τίθηται εἰς ἓνα χαρακτήρα ἀπαγγελλόμενον διὰ τοῦ φθόγγου Βου ποίαν μεταβολὴν λαμβάνει τότε ὁ φθόγγος οὗτος,

Μετατίθεται τῆς φυσικῆς του θέσεως, δὲν ἐκφωνεῖται δηλ. εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν ἀλλὰ εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματος τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου Βου, Γα, ἐπειδὴ τὸ ἥμισυ τούτου τοῦ τόνου προσθέτεται παρὰ τῆς διέσεως εἰς αὐτόν, δηλαδή τὰ 3[12 καὶ ἀπὸ ἐλάσσων τόνος γίνεται μείζων· ἀναλόγως δὲ τοῦ δικστήματος αὐτοῦ ἐκφωνοῦμεν αὐτόν τότε μὲ φωνὴν μείζονος τόνου, δηλ. ἐλευθέραν καὶ ἀπαραβίαστον.

Ἐάν χρειασθῇ ν' ἀναβῶμεν καὶ περισσότερον τοῦ Βου, καὶ ἕως τοῦ Γα, πῶς ἀναβαίνομεν ;

Λαμβάνομεν, καθὼς εἶπομεν, τὰ 3[12 ἢ τὰ 4[12 ἀπὸ τὸν τόνον Βου Γα, καὶ προσθέτοντες αὐτὰ εἰς τὸν τόνον Πα Βου, ἐκφωνοῦμεν τὸν μὲν Βου εἰς τὸ ὑπὲρ αὐτόν ἡμίτονον, δηλ. εἰς τὸ μέσον τοῦ ὑπὲρ αὐτόν τόνου Βου Γα καὶ ἐκφωνοῦμεν αὐτόν, ὅστις ἀπὸ ἐλάσσων γίνεται μείζων μὲ φωνὴν μείζονος τόνου· τὸν δὲ Γα, ὅστις ἀπὸ ἐλάχιστος τόνος γίνεται τεταρτημόριον ἐκ 3[12, ἐκφωνοῦμεν εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν μὲ φωνὴν λεπτοτάτην.

Ἰδοὺ καὶ ἡ Κλίμαξ τῆς διέσεως τιθεμένης ἐπὶ τοῦ φθόγ. Βου.

Δι			Δι
	12	12	
Γα			Γα
	5	4	
Βου			Βου
	9	12	
Πα			Πα

Ὅταν ἡ διέσις τεθῇ ἐπὶ ἐνὸς χαρακτήρος ἀπαγγελλομένη

διὰ τοῦ φθόγου Δι, ποίαν μεταβολὴν λαμβάνει τότε ὁ φθόγος οὗτος ;

Μετατίθεται τῆς φυσικῆς του θέσεως δὲν ἐκφωνεῖται δηλ. εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν, ἀλλ' εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματος τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου (ἡ αἰτία ἐννοεῖται) καὶ ἀπὸ μείζων τόνος γίνεται ἡμιόλιος καὶ ἀναλόγως τοῦ διαστήματος αὐτοῦ ἐκφωνοῦμεν αὐτὸν μὲ φωνὴν δηλ. μεγαλωτάτην.

Ἐὰν χρειασθῇ ν' ἀναβῶμεν καὶ περισσότερον τοῦ Δι φθόγου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐτέθη ἡ διέσις καὶ ἕως τοῦ Κε, τότε πῶς ἀναβαίνομεν ;

Λαμβάνομεν τὰ 6[12 τὸ ἥμισυ δηλ. τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου καὶ προσθέτοντες διὰ τὴν διέσιν αὐτὸ εἰς τὸν τόνον Γα Δι, ἐκφωνοῦμεν τὸν μὲν Δι εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματος τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου Δι Κε καὶ ἐκφωνοῦμεν αὐτὸν, ὅστις ἀπὸ μείζων τόνος γίνεται ἡμιόλιος, μὲ φωνὴν ἡμιολίου διαστήματος· τὸν δὲ Κε, ὅστις ἀπὸ μείζων τόνος γίνεται ἡμίτονον, ἀπὸ 6[12 ἐκφωνοῦμεν εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν καὶ μὲ φωνὴν ἀνάλογον τοῦ διαστήματος αὐτοῦ, μικράν δηλ. οἶαν τοῦ ἐλαχίστου.

Ἴδου καὶ ἡ κλίμαξ τῆς διέσεως τιθεμένης ἐπὶ τοῦ φθόγου Δι.

Ζω	9	9	Ζω
Κε		6	Κε
	12		Δε
Δι		18	
	12		
Γα			Γα

Ὅταν ἡ διέσις τεθῇ ἐπὶ ἐνὸς χαρακτῆρος ἀπαγγελλομένη

νου διὰ τοῦ φθόγγου Γα, ποίαν μεταβολὴν λαμβάνει τότε ὁ φθόγγος οὗτος;

Μετατίθεται τῆς φυσικῆς του θέσεως, ἐν ἐκφωνεῖται δηλ. εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν ἀλλὰ εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματος τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου καὶ ἀπὸ ἐλάχιστος τόνος γίνεται μείζων, ἐπειδὴ προσθέτονται ἕνεκα τῆς διέσεως εἰς αὐτὸν τὰ 6[12 ἦτοι τὸ ἡμιτυ τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου Γα Δι καὶ ἐκφωνοῦμεν αὐτὸν μὲ φωνὴν μείζονος τόνου τὸν δὲ Δι, ὅστις ἀπὸ μείζων τόνος γίνεται ἡμίτονον ἀπὸ 6[12, ἐκφωνοῦμεν εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν καὶ μὲ φωνὴν ἐλάχιστου σχεδὸν τόνου.

Ἐὰν χρειασθῇ νὰ ἀναβῶμεν καὶ ἕως τοῦ Δι φθόγγου, τότε πῶς ἀναβαίνομεν;

Κατὰ τὴν ἐρμηνείαν τὴν ὁποίαν εἶπομεν καὶ διὰ τὸν Βου καὶ διὰ τὸν Δι.

Ἡ ὕφεσις καὶ ἡ διέσις τίνι τρόπῳ ποιῶσι τὰς ἐλαττώσεις καὶ τὰς αὐξήσεις ὅτε τίθενται ἐπὶ τῶν φθόγγων τῶν τόνων τῶν χαρακτῆρων;

Ἀορίστως (1), τοῦτο φαίνεται εἰς τὰ μέλη ὅπου τίθενται καὶ εἰς μείζονας καὶ ἐλάσσονας καὶ ἐλάχιστους τόνους. Κατὰ τὰ διαστήματα δηλ. ὅπου περικλείουσιν οἰκόνει, ὡς καὶ αἱ ἐνέργειαι αὐτῶν.

(1) Εἰς μόνον μείζονος τόνου διάστημα λαμβάνεται ἡ ὕφεις καὶ ἡ διέσις ὑπὸ τὴν ποσότητα αὐτὴν 6[12 προσδιορισμένοις δηλ. δὴ εἰς τὰ λοιπὰ ὅμως, ἅτινα εἶναι μικρότερα ἢ μεγαλύτερα ἀπὸ αὐτὸν ἀορίστως ἔχουν εἰς διάστημα ἐλάσσονος τόνου ὑπὸ τὴν ποσότητα ἑνὸς τετρατημορίου 4[12, εἰς διάστημα ἐλάχιστου τόνου ὑπὸ ἑνὸς τετρατημορίου 3[12, εἰς διάστημα ἡμιολίου ὑπὸ τριῶν τετρατημορίων 9[12 καὶ εἰς τὰ λοιπὰ ἀναλόγως τοῦ διαστήματος τῶν λαμβάνοντα ὑπὸ τὸ ἡμισυ αὐτῶν.

Ἰδοὺ καὶ ὁ ἀοιδὸς Πρῶτος Χρύσανθος εἰς τὴν ὑποσημείωσιν α; 231 παρὰ φράσιν τι λέγει: Τὰ σημεῖα τῆς ὕφειος καὶ διέσεως λαμβανόντι ἀορίστως εἰς τὰ διαστήματα ἅτινα εἶναι μεγαλύτερα ἢ μι-

Ἡ φθορά ἐκείνη τὴν ὁποίαν μεταχειρίζομεθα ὅταν θεω-
μεν νὰ δέσωμεν τὴν ὕφεσιν, νὰ προσφέρωμεν δηλ. ἓνα φθόγ-
γον εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματός του διὰ πολὺ καὶ ἡ ὁποία
τὴν τρόπον γράφεται, ἴδε ἐν τοῖς θεωρητικοῖς εἰς τὸ περὶ φθο-
ρῶν κεφάλαιον, ὅταν τεθῇ εἰς ἓνα χαρακτῆρα, ποῖαν μεταβο-
λὴν λαμβάνει ὁ φθόγγος τοῦ τόνου τοῦ χαρακτῆρος ἐκείνου ;
Ἡμεῖνος οὐδεμίαν ἀλλ' ὁ ὑπὲρ αὐτὸν τόνος μετατίθεται

κρῖτον ἀπὸ τὸν τόνον κτλ. Σελ. 101.

Ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ λοιπαὶ ἄλλαι Γραμματικαὶ τῆς Μουσικῆς δὲν ἐξη-
γῆσαν περὶ τοῦ οὐσιώδους τούτου ἀντικειμένου καὶ ὅσοι δὲν ἠγνό-
ησαν ἢ δὲν εἶδον τὸ μέγα θεωρητικὸν δὲν ὑπάρχει οὐδεμίᾳ ἀμφιβο-
λῇ ὅτι εἰρίσονται εἰς παντελὴ ἁγνίαν ὅχι μόνον τοῦτου, ἀλλὰ
καὶ ἄλλων. Ἡρὸς σαφῆς μὲν ὅταν τούτου (ἐκ τοῦ ἀποφύ δὲν θελεῖ προ-
καλεῖται ἐλίσγη ὡφέλεια ; ἀναγκαῖον εἶναι εἰς τὸ εἶης νὰ τίθενται καὶ ὁ-
φέσεις καὶ καὶ διέσεις ὑπὸ διάφορα σχήματα π. χ. ὅταν πρόκειται νὰ
ἀφαιρεθῇ τὸ ἥμισυ ἐνός τόνου, ἐὰν ᾖ καὶ μείζων ἢ ὕφεσις νὰ τίθεται
ὑπὸ τὸ σχῆμα τῶν δύο ἑξισμίων, ἐὰν ᾖ καὶ ἐλάσσων ὑπὸ τὸ τοῦ ἐνός
ἑξισμίου, καὶ ὅταν ἐλάττωσιν ὑπὸ τῆς ἑξισμίου, καὶ ὅταν ἐλάττωσιν
εἰς μείζονα ὑπὸ τῶν δύο ἑξισμίων, εἰς ἐλάττωσιν ὑπὸ τῆς τοῦ ἐνός ἑξισ-
μίου καὶ εἰς ἐλάττωσιν ὑπὸ τῆς τοῦ ἐνός ἑξισμίου ὡς τε βλέποντες αὐτὰς ὑπὸ
τὰ διάφορα ταῦτα σχήματα ἐννοοῦμεν εὐκολὰ τὰ διαστήματα τῶν τόνων,
ἐπὶ τῶν ὁποίων τίθενται, ἐπομένως καὶ τὰ ἐπόμενα διαστήματα τῶν
τόνων, ἅτινα ἐλίσγει ἐννοοῦμεν. ὅταν ψάλλωσι κἀνεν μάθημα μέλος.

Ἡρὸς διάκρισιν δὲ τῶν ἐσχηματισμένων ῥηθόντων σημείων τῆς ὕψι-
σεως καὶ διέσεως, ὅταν ᾖ καὶ τὸν καὶ εἰς μείζονα καὶ ἐλάσσονα,
ὅταν δηλ. θέλωμεν ν' ἀφαιρέσωμεν καὶ ἀπὸ τούτους, ἢ καὶ νὰ πρὸ-
σθέσωμεν ἐν τεταρτημίῳ, ἢ ἐν τριτημίῳ, ἢ καὶ περισσώτερον νὰ
μετῶμεν, ὡς μεθὰ καλὸν εἶναι κατὰ τὰς γράμματα γ, σ. χ.
περιστάμεν τὸ μὲν μ τὸν μείζονα τόνον, τὸ δὲ σ τὸν ἐλάσσονα
καὶ τὸ γ τὸν ἐλάχιστον. θέτοντες αὐτὰ ἄλλα μὲν ἀνάθεν τῶν γαρ-
κίτων καὶ κάτωθεν τὰ γράμματα, ἄλλα δὲ, κάτωθεν τῶν γαρ-
κίτων καὶ ἀνάθεν τὰ γράμματα καλῶς ἐπακτεῖ ἡ τάξις αὐτῆς

της φυσικής του θέσεως και εκφωνείται με ὕφεισιν, ἤγουν εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματός του· π. χ. εἰάν τεθῇ ἐπὶ ἑνὸς χαρακτῆρος ἀπαγγελλομένου διὰ τοῦ φθόγγου Δι, τότε ὁ ὑπὲρ αὐτὸν φθόγγος Κε δὲν εκφωνεῖται εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν, ἀλλ' εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματος τοῦ τόνου του καὶ ἀπὸ μείζων τόνος γίνεται ἡμίτονον $6[12$, τὰ δὲ ἄλλα $6[12$ ἀφαιροῦνται παρὰ τῆς ὕφεισεως καὶ εκφωνοῦμεν αὐτὸν μὲ φωνὴν λεπτὴν καὶ ἰδύνατον καὶ λεπτὴν ὡς τοῦ ἐλαχίστου.

Ἐὰν τεθῇ αὕτη ἡ φθορὰ εἰς χαρακτῆρα ἀπαγγελλόμενον εἰ' ἄλλου τινὸς φθόγγου, ποίαν μεταβολὴν λαμβάνει τότε ὁ φθόγγος τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου ;

Ἐὰν ὁ ὑπὲρ αὐτὸν τόνος ᾖ ἐλάσσων, ἀφαιροῦνται ἀπ' αὐτὸν τὰ $5[12$ καὶ μένουσιν τὰ $4[12$, τοῦτέστι γίνεται ἀπὸ ἐλάσσων τριτημόριον τοῦ μείζονος τόνου. Ἐὰν δὲ ὁ ὑπὲρ αὐτὸν τόνος ᾖ ἐλάχιστος, ἀφαιροῦνται τὰ $4[12$ καὶ μένουσιν τὰ $3[12$, τοῦτέστι γίνεται ἀπὸ ἐλάχιστος τεταρτημόριον τοῦ μείζονος τόνου. οἱ δὲ ὑπὲρ αὐτὸν φθόγγοι τότε ἀναλόγως τοῦ διαστήματος τὸ ὁποῖον περιχλείουσιν, εκφωνοῦνται εἰς τὰς φυσικὰς των θέσεις.

Ἐὰν χρειασθῇ νὰ ἀναβῶμεν καὶ περισσότερον τοῦ Κε ἕως τὸν Ζω, τότε πῶς ἀναβαίνομεν ;

Ἀπαραλλάκτως ὅπως καὶ εἰς τὴν ὕφεισιν λαμβάνομεν δηλ. τὰ $6[12$ ἀπὸ τὸν Δι Κε τόνον καὶ προσθέτοντες αὐτὰ εἰς τὸν Κε Ζω, εκφωνοῦμεν τὸν Ζω εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν ὅστις γίνηται ἀπὸ ἐλάσσων, διάστημα ἀπὸ 15 ἀριθμοῦ ς. Κατὰ τοὺς τόνους λοιπὸν τοὺς ὁποῖους ἤθελε τεθῇ γίνονται καὶ αἱ προσθαφαιρέσεις.

Πότε μεταχειρίζομεθα τὴν φθορὰν ταύτην ;

Ὅταν θέλωμεν ἑνὸς χαρακτῆρος τὸν φθόγγον τοῦ τόνου του νὰ εκφωνῶμεν διὰ πολὺ μὲ ὕφεισιν, δηλ. εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματος τοῦ τόνου του.

Τίνι τρόπῳ μεταχειρίζομεθα αὐτὴν τὴν φθορὰν ;

Θέτοντες αὐτὴν εἰς τὸν φθόγγον τοῦ τόνου τοῦ ὑπ' αὐτὸν

χαρακτήρος, ὁ δὲ ὑπὲρ αὐτὸν (ὁ ἔχων τὴν φθορὰν) ἐν ὧσιν αὐτὴ δὲν διαλυθῇ ὑπ' ἄλλης τινὸς οἰασθήποτε φθορᾶς θέλει ἐκφωνεῖται πάντοτε μὲ ὕφεισιν, δηλ. εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματος τοῦ τόνου του.

Ὡς ὀνομάζεται αὕτη ἡ φθορά;

Ὀνομασίαν δὲν ἔχει, διότι δὲν παράγει μὲ ἰδίαν κλίμακα μέλος, δὲν παράγει δηλ. ἰδίαν μελωδίαν καὶ ὅσαι φθοραί δὲν παράγουσι μελωδίαν ἰδίαν, ἀλλ' ἐνεργεῖσαι μόνον εἰς ἓνα τόνον, δὲν ἔχουσιν ὀνομασίαν.

Ἡ φθορὰ αὕτη ὅταν τεθῇ εἰς ἓνα χαρακτήρα ὁ φθόγγος τοῦ τόνου τοῦ χαρακτήρος ἐκείνου ποίαν μεταβολὴν λαμβάνει;

Ἐκεῖνος οὐδεμίαν ἀλλ' ὁ ὑπ' αὐτὸν τόνος μετατίθεται τῆς φυσικῆς τοῦ θέσεως, δὲν ἐκφωνεῖται δηλ. εἰς τὴν φυσικὴν αὐτοῦ θέσιν ἀλλ' εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματος τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου, π. χ. ἐὰν τεθῇ ἐπὶ ἑνὸς χαρακτήρος ἀπαγγελομένου διὰ τοῦ φθόγγου Κε, τότε ὁ ὑπ' αὐτὸν τόνος Γα Δι ἐκφωνεῖται μὲ δίεσιν δηλ. εἰς τὸ μέσον τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου Δι Κε καὶ ἐπειδὴ ἡ δίεσις θεωρεῖται εἰς τὸ χαμηλὸν προξενεῖ μειονεξίαν (1) καὶ ὁ Κε Δι ἀπὸ μείζων γίνεται ἡμίτονον ἀπὸ 6[12, ὁ δὲ Δι Γα ἀπὸ μείζων γίνεται ἡμιόλιος τοῦτο ἀκολουθεῖ ὅταν χρειασθῇ νὰ καταβῶμεν καὶ ἕως τοῦ Γα.

Ἐὰν τεθῇ αὕτη ἡ φθορὰ εἰς χαρακτήρα ἀπαγγελλόμενον δι' ἄλλου τινὸς φθόγγου τότε ποίαν μεταβολὴν λαμβάνει ὁ φθόγγος τοῦ ὑπ' αὐτὸν τόνου;

Ἐὰν ἐκεῖνος ᾗναι ἐλάσσων, προσθέτονται εἰς τὸν ὑπ' αὐτὸν τὰ 4[12 ἢ 5[12 αὐτοῦ καὶ ἐκφωνεῖται ὁ φθόγγος αὐτοῦ εἰς τὸ ἡμίτονον, δηλ. εἰς τὸ μέσον τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου· ἐὰν

(1) Ἡ ὕφεισις εἰς τὴν ἀνάβασιν παράγει ἐλάττωσιν εἰς δὲ τὴν κατάβασιν αὐξήσιν· ἡ δὲ δίεσις εἰς τὴν ἀνάβασιν παράγει αὐξήσιν εἰς δὲ τὴν κατάβασιν ἐλάττωσιν.

δὲ ἐκεῖνος ἵνα ἐλάχιστος, τότε προσθέτονται εἰς τὸν ὑπ' αὐ-
τὸν τὰ 3[12 ἢ τὰ 4[12 αὐτοῦ καὶ ἐκφωνεῖται ὁ φθόγγος αὐ-
τοῦ εἰς τὸ μέσον τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου. Ὅθεν κατὰ τὰ δια-
στήματα τῶν τόνων γίνονται καὶ αἱ προσθαφαρῆσεις

Πότε μεταχειρίζομεθα αὐτήν;

Ὅταν θέλωμεν ἐνὸς χαρακτήρος τὸν φθόγγον τοῦ τόνου
τοῦ νὰ ἐκφωνῶμεν διὰ πολὺ μὲ δίσσιν· δηλ. εἰς τὸ μέσον τοῦ
ὑπὲρ αὐτὸν τόνου.

Τίνι τρόπῳ μεταχειρίζομεθα αὐτήν;

Θέτοντες αὐτὴν εἰς τὸν φθόγγον τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου
ὁ δὲ ὑπ' αὐτὸν φθόγγος τότε ἐν ὅσῳ αὕτη δὲν διαλυθῇ ὑπ' αλ-
λῆς τινὸς φθορᾶς οἷας δὴποτε, θέλει ἐκφωνεῖται πάντοτε μὲ
δίσσιν· δηλ. εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματος τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν
τόνου.

Πῶς ὀνομάζεται αὕτη ἡ φθορά;

Ὀνομασίαν δὲν ἔχει καὶ αὕτη· ἐπειδὴ δὲν παράγει ἰδίαν
μελωδίαν μὲ ἰδίαν κλίμακα, ἦτοι μὲ ἴδιον σύστημα.

Ἡ φθορὰ νι σαμποῦρ ὅταν τεθῇ εἰς ἓνα χαρακτήρα πεί-
αν μεταβολὴν λαμβάνει ὁ φθόγγος ἐκεῖνος;

Ἐκεῖνος οὐδεμίαν, ἀλλ' οἱ ὑπὲρ αὐτὸν καὶ οἱ μετ' αὐτὸν
τόνοι μετατίθενται τῶν φυσικῶν τῶν θέσεων, δὲν ἐκφωνοῦν-
ται δηλ. εἰς τὰς φυσικὰς τῶν θέσεως οἱ φθόγγοι τῶν, ἀλλ' ὁ
μὲν φθόγγος τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου ἐκφωνεῖται μὲ ὕφessin δηλ.
εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματός του, ὁ δὲ φθόγγος τοῦ ὑπ' αὐ-
τὸν τόνου ἐκφωνεῖται μὲ δίσσιν, δηλ. εἰς τὸ μέσον τοῦ ὑπὲρ
αὐτὸν τόνου.

Ἐάν τεθῇ αὕτη ἡ φθορὰ ἐπὶ τοῦ φθόγγου Κε καὶ θελή-
σωμεν νὰ ἀναβῶμεν ἕως τοῦ Νη φθόγγον καὶ νὰ καταβῶ-
μεν ἕως τοῦ Γα, τότε τίνι τρόπῳ ἀναβαίνομεν καὶ καταβαί-
νομεν;

Λαμβάνομεν τὰ 5[12 ἢ τὰ 4[12 τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου
Κε Ζῶ καὶ προσθέτοντες αὐτὰ εἰς τὸν ὑπὲρ τὸν Ζῶ φθόγγον

νη ἐκφωνοῦμεν τότε τὸν μὲν Ζω με ὕφεισιν δηλ. εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματός του καὶ με φωνὴν πολὺ μικράν, τὸν δὲ Νη εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν καὶ με φωνὴν μείζονος τόνου καὶ ποιότητος διατονικῆς (1), τὸν δὲ Δι, εἰς τὸ μέσον τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου δηλ. με δίεςιν καὶ με φωνὴν λεπτὴν ὡς τοῦ ἐλαχίστου, καὶ τὸν Γα εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν καὶ με φωνὴν ἡμιολίου διαστήματος καὶ με ποιότητα διατονικῆς.

Ἐὰν τεθῇ αὕτη ἡ φθορὰ εἰς χαρακτῆρα ἀπαγγελλόμενον δι' ἄλλου τινὸς φθόγγου, τότε οἱ ὑπὲρ αὐτὸν καὶ μετ' αὐτὸν φθόγγοι ποίαν μεταβολὴν λαμβάνουσιν;

Μετατίθενται τῶν φυσικῶν των θέσεων, δὲν ἐκφωνοῦνται δηλ. εἰς τὰς φυσικὰς των θέσεις ἀλλ' εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματος τοῦ τόνου των· ὁ μὲν ὑπὲρ αὐτὸν εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματός του, ὁ δὲ ὑπ' αὐτὸν εἰς τὸ μέσον τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἀκολουθῶς κατὰ τὰ διαστήματα τῶν τόνων των, λαμβάνουσι καὶ τὰς προσθαφαιρέσεις καὶ τοιουτοτρόπως προσφέρονται.

Ἴδού καὶ ἡ κλίμαξ τῆς φθορᾶς ταύτης·

Νη			Νη
	7	12	
Ζω			
	9	4	Ζω
Κε		6	Κε
	12		Δι
Δι		18	
	12		
Γα			Γα

Ποιοὶ φθόγγοι τῆς πενταχόρδου ταύτης κλίμακος τῆς φθο-

(1) Ὅμιλῳ καὶ περὶ τῆς ποιότητος τῆς φθορᾶς ταύτης, ἐπειδὴ πολλοὶ ψάλλουσι τὴν κλίμακα αὐτῆς χρωματικῶς.

ρὰς ἐμετετέθησαν τῶν φυσικῶν των θέσεων;

Ὁ Δι καὶ ὁ Ζω.

Ποίαν μεταβολὴν ἐπροξένησαν μετὰ τὴν μετάθεσιν των;

Πρῶτον μετέβαλον τὰ διαστήματα ὅλα· δεύτερον τὸ γένος, ἀπὸ διατονικὸν τὸ ἑκαμον ἐναρμόνιον, καὶ τρίτον τὸ μέλος.

Πότε μεταχειριζόμεθα τὴν φθορὰν ταύτην;

Ὅταν θέλωμεν νὰ μεταβάλωμεν ἐνὸς πενταχόρδου μιᾶς κλίμακος τὰ διαστήματα, τὸν ἥχον, τὸ γένος, τὸ μέλος καὶ τὰ λοιπά.

Γίνι τρόπῳ;

Θέτοντες αὐτὴν εἰς τὸν ἐν τῷ μέσῳ τῶν πέντε φθόγγων αὐτοῦ καὶ ἐν ὅσῳ δὲν διαλυθῇ ἡ φθορὰ αὕτη ὑπ' ἄλλης τινὸς οἷας δῆποτε φθορᾶς, θέλει ὁδεύει τὸ πεντάχορδον τοῦτο κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς φθορᾶς.

Διατὶ ἡ φθορὰ αὕτη ἔχει ὀνομασίαν, καὶ ἀπὸ ποίας φθορᾶς εἶναι;

Ἐπειδὴ παράγει ἰδίαν μελωδίαν μετὰ ἰδίαν τῆς κλίμακα καὶ ὀνομάζεται χι σὰ ρ καὶ εἶναι ἀπὸ τὰς ἐναρμονίους φθορᾶς.

Ἡ δὲ φθορὰ μου σ τὰ ρ ὅταν τεθῇ εἰς ἓνα χαρακτῆρα ποίαν μεταβολὴν λαμβάνει ὁ φθόγγος τοῦ τόνου τοῦ χαρακτῆρος ἐκείνου;

Ἐκείνος οὐδεμίαν· ἀλλ' οἱ μετ' αὐτὸν ἐπὶ τὸ βαρὺ τέσσαρες τόνοι· ὁ Δι Γα, ὁ Γα Βου, ὁ Βου Πα, καὶ ὁ Πα Νη· διότι τίθεται πάντοτε ἐπὶ τοῦ Δι, ἐκφωνεῖται μετὰ ποιότητα τῆς πολυσυλλάβου χρωματικῆς λέξεως νενανώ, δηλ. τοῦ Δι, ἐνεργεῖ πάντοτε ἐπὶ τῶν ρηθέντων τεσσάρων κατιόντων φθόγγων Γα, Βου, Πα, Νη.

Ποίαν μεταβολὴν λαμβάνουσιν οἱ μετ' αὐτὸν τέσσαρες τόνοι ὅταν τίθηται αὕτη ἡ φθορὰ ἐπὶ τοῦ Δι;

Ὁ Γα μετατίθεται τῆς φυσικῆς του θέσεως, δὲν ἐκφωνεῖται δηλ. εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν ἀλλ' εἰς τὸ ἡμίτονον τοῦ διαστήματος τοῦ ὑπὲρ αὐτοῦ τόνου, μετὰ δίσιν δηλ. τριῶν τε

τάρτημορίων 3[12 καὶ ἀπὸ μείζων τῶνος γίνεται τεταρτημόριον. Τὰ δ' ἐννέα τμήματα ὁποῦ μένουσιν ἀπὸ τὸν Δι Γα προσθέτονται εἰς τὸν Γα Βου, ὅστις ἀπὸ ἐλάχιστος τῶνος γίνεται διάστημα ἀπὸ 16 τμήματα καὶ ἐκφωνεῖται ὁ Βου εἰς τὴν φυσικὴν τοῦ θέσιν καὶ με ποιότητα διατονικὴν καὶ με φωνὴν οἶαν ἀπαιτεῖ τὸ ἀπὸ 16 τμήματα διάστημά του, ὁ δὲ Πα μετατίθεται καὶ αὐτὸς τῆς φυσικῆς τοῦ θέσεως, ἐκφωνεῖται εἰς τὸ ἡμίτονον τοῦ διαστήματος τοῦ ὑπὸ τὸν Βου τόνου, δηλ. τῆς διέσεως δὺν τεταρτημορίων, καὶ με φωνὴν ἀνάλογον τοῦ διαστήματός του ἐκ τριῶν τμημάτων 3[12, τὰ δὲ ἄλλα 6[12 ὁποῦ μένουσιν ἀπὸ τὸν Βου Πα τόνον, προσθέτονται εἰς τὸν Πα Νη τόνον καὶ ἐκφωνεῖται ὁ Νη εἰς τὴν φυσικὴν θέσιν με φωνὴν οἶαν ἀπαιτεῖ τὸ ἀπὸ 18 τμημάτων συμποσοῦμενον διάστημά του.

Ἐπὶ δὲ τὸ ὅξυ πῶς ὁδεύει;

Με τὰ διατονικὰ διαστήματα.

Ἴδου καὶ ἡ κλίμαξ τῆς φθορᾶς ταύτης.

Δι			Δι
	12	3	Γα
Γα		16	
Βου	4		Βου
	9	3	Πα
Πα			
Νη	12	18	Νη

Ποιοὶ φθόγγει τῆς πενταχόρδου ταύτης κλίμακος τῆς φθορᾶς μετετέθησαν τῶν φυσικῶν των θέσεων;

Ὁ Γα καὶ ὁ Πα.

Ποίαν μεταβολὴν ἐπροξένησαν με τὴν μετάθεσίν των;

Πρῶτον μετέβαλον τὰ διαστήματα ὅλα· δεύτερον, τὸ γέ-

νος ἀπὸ διατονικὸν τὸ ἕκαμον χρωματικὸν καὶ τρίτον τὴν ἤ-
χον καὶ τὸ μέλος.

Πότε μεταχειρίζομεθα αὐτὴν τὴν φθοράν;

*Ὅταν θέλωμεν νὰ μεταβάλλωμεν τὰ διαστήματα ἐνὸς
πενταχόρδου, τὸ γένος, τὴν ἤχον καὶ τὸ μέλος.

Τίτι τρόπῳ;

Θέτομεν αὐτὴν εἰς τὸν Δι φθόγγον καὶ ἐνόσω δὲν διαλυ-
θῇ αὕτη ἡ φθορά ὑπ' ἄλλης τινὸς εἰς δῆποτε φθορᾶς, εἴτε
χρωματικῆς, εἴτε ἐναρμονίου, εἴτε διατονικῆς, θέλει ὁδεύει
τὸ πεντάχερδον ταῦτο κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς φθορᾶς.

Διατὶ ἡ φθορά αὕτη ἔχει ὀνομασίαν καὶ ἀπὸ ποίας φθο-
ρᾶς εἶναι;

Ἐπειδὴ παράγει καὶ αὕτη ἰδίαν μελωδίαν μὲ ἰδικήν της
κλίμακα καὶ εἶναι ἀπὸ τὰς χρωματικὰς φθορᾶς.

Ἡ φθορά νισαμποῦρ ὅταν τεθῇ εἰς ἓνα χαρακτῆρα ὁ
φθόγγος τοῦ τόνου τοῦ χαρακτῆρος ἐκείνου ποίαν μεταβο-
λὴν λαμβάνει;

Ἐκεῖνος εὐδεμίαν· ἀλλ' εἰ μετ' αὐτὸν ἐπὶ τὸ βραχὺ τέσσα-
ρες τόνοι· εἶναι δὲ οὗτοι, ὁ Δι Γα, ὁ Γα Βου, ὁ Βου Πα καὶ
ὁ Πα Νη, τίθεται πάντοτε ἐπὶ τοῦ Δι καὶ προσφέρεται μὲ πει-
ρίτητα τοῦ ν α ν α, δηλ. τοῦ Γα ὅταν οὗτος ὁδεύει ἀπὸ τοῦ
Βου καὶ ὄχι ἀπὸ τοῦ Δι. Ἐνεργεῖ λοιπὸν πάντοτε ἐπὶ τῶν
τεσσάρων φθόγγων Γα, Βου, Πα, Νη.

Ποίαν μεταβολὴν λαμβάνουσιν εἰ μετ' αὐτὸν τέσσαρες
τόνοι ὅταν ᾔθελε τεθῇ ἡ φθορά αὕτη ἐπὶ τοῦ Δι φθόγγου;

Ὁ Γα μετατίθεται τῆς φυσικῆς του θέσεως, δὲν ἐκφωνεῖ-
ται διλ. εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν ἀλλὰ μὲ διέσιν δύο τρίτη-
μορίων 8[12 δηλ. πλησίον τοῦ Δι· ὁ δὲ Βου, ἐκφωνεῖται μὲ
διέσιν καὶ αὐτὸς τεταρτημόριον 3[12 δηλ. εἰς τὸ μέσον τοῦ
ὑπὲρ αὐτὸν τόνου Βου Γα· ἔπειτα 8[12 ὅπου λαμβάνει ἀπὸ
τὸν ὑπὲρ αὐτὸν τόνον Γα Δι, καὶ τέσσαρα ὅπου μένουσιν εἰς
τὸν τόνον τοῦ, γίνεται πόνος μείζων· ὁ δὲ Πα ἐκφωνεῖται εἰς

τὴν φυσικὴν τοῦ θέσιν καὶ ἀπὸ ἐλάσσων τόνος γίνεται μείζων ἐπειδὴ προσθέτονται εἰς αὐτὸν τὰ 3[12 τοῦ Βου Γα τὸ Βου καὶ ὁ Νη ἐπίσης εἰς τὴν φυσικὴν τοῦ Γαίν.

Ἐπὶ δὲ τὸ ὅξυ πῶς ὁδεύει;

Μὲ τὰ διατονικὰ διαστήματα,

Ἰδοὺ καὶ ἡ κλίμαξ τῆς φθορᾶς ταύτης.

Δι	12	4	Δι
Γα		12	Γα
Βου	7		Βου
Πα	9	12	Πα
Νη	12	12	Νη

Ποιοὶ φθόγγοι τῆς πενταχόρδου ταύτης κλίμακος τῆς φθορᾶς μετετέθησαν τῶν φυσικῶν τῶν θέσεων;

Ὁ Γα καὶ ὁ Βου.

Ποίαν μεταβολὴν ἐπροξένησαν οὗτοι οἱ φθόγγοι μετὰ τὴν μετάθεσίν των;

Πρῶτον μετέβαλον τὰ τρία διαστήματα· δεύτερον τὸ γένος, ἀπὸ διατονικὸν ἐναρμόνιον καὶ τρίτον τὸν ἦχον καὶ τὸ μέλος.

Ἰότε μεταχειρίζομεθα τὴν φθορὰν ταύτην;

Ὅταν θέλωμεν νὰ μεταβάλλωμεν τῆς πενταχόρδου Δι, Γα, Βου, Πα, Νη κλίμακος, τὰ διαστήματα, τὸ γένος, τὸν ἦχον καὶ τὸ μέλος.

Τίτι τρόπῳ;

Θέτοντες αὐτὴν εἰς τὸν Δι φθόγγον καὶ ἐνόσω δὲν διελυθῇ αὕτη ὑπ' ἄλλης τινὸς φθορᾶς εἰσροήματα, θέλει ὁδεύει τὸ πεντόχορδον τοῦτο κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς φθορᾶς.

Διατί αὕτη ἡ φθορά ἔχει ὀνομασίαν καὶ ἀπὸ ποίας φθο-
ρᾶς εἶναι ;

Ἐπειδὴ παράγει καὶ αὕτη ἰδίαν μελωδίαν μὲ ἐδικήν της
κλίμακα καὶ εἶναι ἀπὸ τὰς ἐναρμονίους φθορᾶς .

Ἡ φθορά α τ ζ ε μ -δταν τεθῇ εἰς ἓνα χαρακτηρα, ποῖαν
μεταβελὴν λαμβάνει ὁ φθόγγος τοῦ τόνου τοῦ χαρακτηρος
ἐκείνου ;

Ἐκεῖνος σὺδερμίαν· ἀλλ' οἱ μετ' αὐτὸν τρεῖς ἐπὶ τὸ βαρὺ
καὶ δύο ἐπὶ τὸ ὀξύ π. χ. ἐὰν τεθῇ αὕτη ἡ φθορά ἐπὶ τοῦ Γα
φθόγγου, τότε ὁ Γα δὲν μετατίθεται ἀλλ' ἐκφωνεῖται εἰς τὴν
φυσικὴν τοῦ θέσιν· ὁ Βου μετατίθεται καὶ ἐκφωνεῖται μὲ δί-
εσιν τεταρτημόριον (3[12) δηλαδή εἰς τὸ μέσον τοῦ ὑπὲρ
αὐτοῦ τόνου Βου Γα, ὁ δὲ Πα ἐκφωνεῖται εἰς τὴν φυσικὴν
τοῦ θέσιν καὶ γίνεται ἀπὸ ἐλάσσων τόνος μείζων· ἐπειδὴ
προσθέτονται εἰς αὐτὸν τὰ 3[12 ἀπὸ τὸν ὑπὲρ αὐτὸν τόνον
Βου Γα· ὁ δὲ Νη ἐκφωνεῖται εἰς τὴν φυσικὴν τοῦ θέσιν φυ-
σικῶς· οἱ δὲ δύο ἐπὶ τὸ ὀξύ Γα Δι καὶ Δι Κε τόνοι ἐκφω-
νοῦνται καὶ αὐτοὶ φυσικῶς εἰς τὰς θέσεις των .

Ἰδοὺ καὶ ἡ κλίμαξ αὐτῆς τῆς φθορᾶς .

Κε	12	12	Κε
Δι	12	12	Δι
Γα	7	3	Γα
Βου	9	13	Βου
Πα			Πα

Ποῖοι φθόγγοι τοῦ πεντάχορδου τῆς κλίμακος τῆς φθο-

ρας τα της μετετέθησαν τῶν φυσικῶν των θέσεων;

Μόνον ὁ Βου .

Ποίαν μεταβολὴν ἐπροξένησεν οὗτος ὁ φθόγγος μετὴν μεταθέσιν του ;

Μετέβαλε καὶ διαστήματα καὶ μέλος καὶ γένος καὶ ἦχον καὶ σύστημα .

Πότε μεταχειρίζομεθα αὐτὴν τὴν φθορὰν ;

Ὅταν θέλωμεν νὰ μεταβάλλωμεν ἐγὼς πενταχόρδου τὸ γένος, τὸ σύστημα, τὸν ἦχον, τὰ διαστήματα καὶ αὐτὸ τὸ ἴδιον μέλος .

Τίνι τρόπῳ ;

Θέτοντες αὐτὴν εἰς τὰ μέσων τῶν πέντε φθόγγων αὐτοῦ δηλ. εἰς τὸν Γα καὶ ἐν ὧσιν δὲν διαλυθῇ ἡ φθορὰ ὑπ' ἄλλης οἷας δῆποτε φθορᾶς, θέλει ὁδεύει τὸ πεντάχορδον τοῦτο κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτῆς .

Τίθεται ἡ φθορὰ αὕτη καὶ εἰς ἄλλον τινὰ φθόγγον ἢ οὐ ;

Μάλιστα .

Εἰς ποῖον ;

Εἰς τὸν Βου καὶ εἰς τὸν Ζω .

Ὅταν τεθῇ εἰς τὸν Βου, ἢ καὶ εἰς τὸν Ζω κατὰ τὸν ἄνωθεν τρόπον ἐνεργεῖ ἢ διαφορετικῶς ;

Διαφορετικῶς .

Τίνι τρόπῳ ;

Πρῶτον, οἱ φθόγγοι οὗτοι ἐπὶ τῶν ὁποίων ἤθελε τεθῇ ἡ φθορὰ αὕτη ἐκφωνοῦνται μετ' ὑφῆσιν δύο τεταρτημορίων, δὲν ἐκφωνοῦνται δηλ. εἰς τὴν φυσικὴν των θέσιν ἀλλ' εἰς τὸ ὑπ' αὐτοὺς ἡμίτονον τριῶν τμημάτων τὸ ὁποῖον μένει μεταξὺ τοῦ Κε καὶ τοῦ Ζω φθόγγων ἢ καὶ τοῦ Βου καὶ Πα, εἰς τοὺς ὁποίους ἤθελε τεθῇ ἡ φθορὰ, ὁ Κε ἔπειτα ἐκφωνεῖται εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν καὶ τοιοῦτοτρόπως παράγει ἡ φθορὰ τὸ πρῶτον ἐπὶ τὸ βαρὺ διάστημα, τεταρτημόριον τοῦ μείζονος τόνου· ἐπὶ τὸ ὀξὺ πάλιν διὰ νὰ παράξῃ ἡ φθορὰ τὸν πρῶτον ἐπὶ τὸ ὀξὺ μείζονα τόνον προσθέτονται εἰς τὸν τόνον Ζω ἢ η

τά 6[12 τὰ ἀφαιρεθέντα ἀπὸ τὸν τόνον Κε Ζω· ὁ δὲ Νη Πα, φυσικὰ μείζων, προφέρεται εἰς τὴν θέσιν του καὶ οὕτω παράγονται καὶ οἱ δύο ἐπὶ τὸ ὀξύ μείζονες τόνοι, καλῶς γὰρ οἱ δύο ἐπὶ τὸ βαρὺ ὄντες καὶ αὐτοὶ φυσικὰ μείζονες τόνοι, προφέρονται εἰς τὰς θέσεις τῶν καὶ παράγονται καὶ ἐπὶ τὸ βαρὺ οἱ δύο οὕτω μείζονες τόνοι.

Διὰ ποίαν αἰτίαν ἡ φθορὰ αὕτη ὅταν τίθεται ἐπὶ τῶν φθόγγων Βου καὶ Ζω μεταθέτει αὐτοὺς τῶν φυσικῶν τῶν θέσεων καὶ ὅταν εἰς ἄλλον τινὰ φθόγγον ὄχι; καὶ ἐνῶ χάμμία ἀλλή φθορὰ, ὅπου καὶ ἂν τεθῇ, δὲν μεταθέτει τὸν φθόγγον ἐκείνον τῆς θέσεώς του ἀλλὰ τὰ διαστήματα μεταβάλλει ἀπολούθως κατὰ τὴν ἐνέργειάν της;

Διὰ τὴν παράξιν τὸ πρῶτον ἐπὶ τὸ βαρὺ τεταρτημόριον διάστημα καὶ τὸ πρῶτον ἐπὶ τὸ ὀξύ μείζονες διάστημα· διότι ἐὰν ἡ φθορὰ, ὅταν τεθῇ εἰς τοὺς φθόγγους Βου καὶ Ζω, δὲν ἐκφωνηθῶν με ὕψεσιν δύο τεταρτημερίων πῶς ἔμπροσθι νὰ παράξιν τὸν πρῶτον ἐπὶ τὸ ὀξύ τόνον μείζονα ἐνῶ εἶναι ἐλάχιστος, καὶ τὸν πρῶτον ἐπὶ τὸ βαρὺ τεταρτημόριον τοῦ μείζονος τόνου ἐνῶ εἶναι ἐλάττω.

Διατὶ αὕτη ἡ φθορὰ ἔχει ὀνομασίαν, καὶ ἀπὸ ποίας φθορὰς εἶναι;

Ἐπειδὴ παράγει καὶ αὕτη ἰδίαν μελωδίαν με ἰδίαν τῆς κλίμακα καὶ εἶναι ἀπὸ τὰς ἐναρμονίους φθορὰς.

Αἱ λοιπαὶ δὲ ἄλλαι φθοραὶ ὅταν τίθενται εἰς τοὺς χαρακτῆρας, ποίαν μεταβολὴν λαμβάνουσιν οἱ φθόγγοι τῶν τόνων τῶν χαρακτηρῶν;

Πάουσιν ἀπὸ τὴν ὀνομασίαν τὴν ὁποίαν φυσικῶς φέρουσι, καὶ φέρουσιν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν φέρουσιν αἱ φθοραὶ π. χ. ἐὰν τεθῇ μία φθορὰ διατονικὴ ἐπὶ ἐνὸς χαρακτῆρος ἀπαγγελλομένῃ δι' ὁποιοῦνδήποτε φθόγγου, τότε ὁ φθόγγος τοῦ τόνου τοῦ χαρακτῆρος ἐκείνου παύει ἀπὸ τοῦ ν' ἀπαγγέλλεται διὰ τοῦ ὁποιοῦνδήποτε φθόγγου του, ἀλλ' ἀπαγγέλλεται διὰ τοῦ φθόγγου ἐκείνου τοῦ ὁποιοῦ σημαίνει ἡ φθορὰ, καὶ

ἐὰν ᾖναι ἡ φθορά τοῦ Πα, διὰ τοῦ Πα, ἐὰν εἶναι τοῦ Δι, διὰ τοῦ Δι, κτλ.

Ποίαν ἄλλην μεταβολὴν λαμβάνουσι τότε οἱ φθόγγοι;

Αὐτοὶ μὲν οὐδεμίαν· οἱ τόνοι ὁμῶς τῶν χαρακτῆρων ἐπομένως ἀπαγγέλονται διὰ τῶν φθόγγων ἐκείνων οἵτινες ἐπονται μετὰ τὴν φθορὰν· π. χ. ἐὰν εἰς μίαν σειρὰν φθόγγων ἀρχομένων ἀπὸ τοῦ Πα, φθόγγου, θελήσωμεν νὰ ἀναβῶμεν καὶ ἕως τοῦ Κε, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐτέθη ἡ φθορὰ τοῦ Πα, ἔπειτα νὰ καταβῶμεν πάλιν ἕως τοῦ Πα τότε δὲν καταβαίνομεν μὲ τὰ διαστήματα τὰ ὅποια ἐπονται τοῦ Κε, ἀλλὰ μὲ τὰ διαστήματα τὰ ὅποια ἐπονται τοῦ Πα.

Ἴδου καὶ ἡ Κλίμαξ τοῦ πενταχόρδου τούτου μέλους.

9	Κε		Πα
		12	12
Δι			Νη
		12	7
Γα			9
		7	Κε
Βου			12
		9	Δι
Πα			

Ποίαν λοιπὸν μεταβολὴν ἐπροξένησεν ἡ φθορὰ τοῦ Πα ἥτις ἐτέθη ἐπὶ τοῦ φθόγγου Κε;

Μετέβαλε πρῶτον τὰ διαστήματα τῶν τόνων τῶν χαρακτῆρων ἔπειτα μὲ τὴν ἀλλαγὴν τούτων, (καθὼς καὶ τὰ σημεῖα τῶν μαρτυριῶν φανερόνουςιν,) ἥλλαξε καὶ τὸ μέλος τὸ ἔκαμε δηλ. ὅλως διάφορον.

Ποίαν πληροφορίαν ἔχομεν, ἀπὸ τὰ σημεῖα τῶν μαρτυριῶν ὅτι ἡ φθορὰ τοῦ Πα, τεθείσα ἐπὶ τοῦ Κε φθόγγου, ἥλλαξε κοντὰ εἰς τὰ διαστήματα, καὶ τὸ μέλος;

Ἡ μαρτυρία τοῦ Κε φθόγγου σημειοῦται διὰ τοῦ χ δύο στιγμῶν κάτωθεν καὶ 9 ἀριθμοῦ, ἢ τοῦ Πα, διὰ τοῦ π καὶ 9 ἀριθμοῦ κάτωθεν. Ὄταν ὁμοῦ μεταβάλληται ὁ φθόγγος Κε εἰς Πα, τότε ὁ Κε, σημειοῦται διὰ τοῦ χ καὶ κάτωθεν 9 ἀριθμοῦ χωρὶς τὰς ἐν τῷ μέσῳ δύο στιγμὰς· σημείον, ὅτι ὁ Κε φθόγγος μετεβλήθη εἰς Πα· ἐκφωνεῖται μὲν εἰς τὴν θέσιν τοῦ Κε, ἀλλὰ μὲ ποιότητα τοῦ Πα φθόγγου· ἢ τοῦ Δι φθόγγου μαρτυρία σημειοῦται οὕτως $\overset{A}{\delta}_i$ ἢ τοῦ Νη οὕτως δ_i ὅταν ὁμοῦ ὁ Δι μεταβάλληται εἰς Νη, τότε ὁ Δι σημειοῦται οὕτως δ_i χωρὶς τὰς δύο ἐν τῷ μέσῳ στιγμὰς· σημείον ὅτι ὁ Δι μετεβλήθη εἰς Νη, ἐκφωνεῖται μὲν εἰς τὴν θέσιν τοῦ Δι, ἀλλὰ μὲ ποιότητα τοῦ Νη φθόγγου· ἢ τοῦ Γα μαρτυρία σημειοῦται οὕτως $\overset{A}{2}_2$, ἢ τοῦ Ζω οὕτως χ_i σημείον ὅτι ὁ Δι Γα τόνος μετεβλήθη ἀπὸ μείζων τόνος εἰς ἐλάχιστον, διότι τούτου ἡ ποιότης δι' αὐτοῦ τοῦ σημείου τῆς μαρτυρίας δείκνυται· ἢ μαρτυρία τοῦ Βου, πάλιν, σημειοῦται οὕτως $\overset{B}{\lambda}_i$ τοῦ δὲ Κε οὕτως $\overset{K}{\eta}$ σημείον ὅτι ὁ Γα Βου τόνος ἀπὸ ἐλάχιστος μετεβλήθη εἰς ἐλάσσονα διότι τούτου ἡ ποιότης δι' αὐτοῦ τοῦ σημείου δείκνυται, καὶ τέλος, ἢ μαρτυρία τοῦ Πα σημειοῦται οὕτως $\overset{A}{\eta}$ τοῦ δὲ Δι οὕτως δ_i ὅταν ὁμοῦ μεταβάλληται ὁ Πα εἰς Δι τότε ὁ Δι σημειοῦται οὕτως $\overset{B}{\delta}_i$ σημείον ὅτι ναὶ μὲν ἐκφωνεῖται ὁ Δι εἰς τὴν θέσιν τοῦ Πα ἀλλὰ μὲ ποιότητα τοῦ Δι φθόγγου. Ὅσαι δὲ μαρτυρίαι τῶν φθόγγων τῆς κλίμακος τῆς φθορᾶς δὲν σημειοῦνται τὰ ἐν μέσῳ τῶν μετὰ ἀρκτικὰ γράμματα τῶν φθόγγων τῆς φυσικῆς κλίμακος, φανερώουν ὅτι δὲν καταλύουσιν οὗτοι εἰς τὰς θέσεις ἐκείνων, ἀλλὰ ὅπου ἀπαιτοῦσιν οἱ τόνοι τῆς φθορᾶς π. χ. ἢ μαρτυρία τοῦ Ζω φθόγγου ἀντὶ Γ ἔχει Ζ καὶ ἢ μαρτυρία τοῦ τετάρτου φθόγγου ἀντὶ τοῦ Β ἔχει τὸ Κ κτλ. Διὰ τῶν μαρτυριῶν λοιπὸν δείκνυται ἡ διαφορὰ τῶν διαστημάτων καὶ ἡ ποιότης τῶν φθόγγων, τοῦ μέλους τοῦ φυσικοῦ ἀπὸ τὸ τῆς οἰαδήποτε φθορᾶς.

Τὸ ἴδιον ἀκολουθεῖ ἐὰν τεθῇ μία ἄλλη φθορά ἐπὶ ἐνὸς ὁποιουδήποτε φθόγγου ἢ οὔ;

Ἐὰν μὲν ἡ φθορά εἶναι διατονικὴ καὶ ὁ φθόγγος τοῦ τόνου ἐκείνου ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἤθελε τεθῇ καὶ αὐτὸς διατονικοῦ γένους, τότε ἀκολουθεῖ τὸ ἴδιον δηλ. παύει ἡ ὀνομασία ἐκείνου τοῦ φθόγγου καὶ φθέγγεται ἡ ὀνομασία τοῦ φθόγγου τῆς φθορᾶς· καθὼς καὶ τὰ διαστήματα καὶ τὸ μέλος ἐκείνου τοῦ φθόγγου παύουσιν καὶ ἐκφωνοῦνται τὰ διαστήματα καὶ τὸ μέλος τὰ ὁποῖα ἀπαγγέλει ἡ φθορά· π. χ. ἐὰν ἐπὶ τοῦ Νη φθόγγου τεθῇ ἡ φθορά τοῦ Δι, καὶ θελήσωμεν νὰ καταβῶμεν μέχρι τοῦ Δι, ἢ νὰ ἀναβῶμεν μέχρι τοῦ Γα, τότε δὲν καταβαίνομεν ὡς ἀπὸ τοῦ Νη, δηλ. Νη, Ζω, Κε, Δι οὔτε ἀναβαίνομεν ὡς ἀπὸ τοῦ Νη, δηλ. Νη, Ηα, Βου, Γα, ἀλλὰ καταβαίνομεν ὡς ἀπὸ τοῦ Δι, δηλ. Δι, Γα, Βου, Ηα, καὶ ἀναβαίνομεν ὡς ἀπὸ τοῦ Δι, δηλ. Δι, Κε, Ζω, Νη. Ποίαν δὲ μεταβολὴν φέρει ἡτίθκεις τῆς φθορᾶς τοῦ Δι, ἐπὶ τοῦ Νη, εἰς τὴν κατάβασιν καὶ εἰς τὴν ἀνάβασιν καὶ ποίαν διαφορὰν εἰς τὸ μέλος, ἴδε εἰς τὴν ἐξῆς Κλίμακα.

Ἰδοὺ καὶ ἡ διατονικὴ Κλίμαξ τῆς μεταθέσεως τοῦ Δι, ἐπὶ τοῦ Νη φθόγγου.

Γα	7	7	Νη
Βου	9	9	Ζω
Ηα	12	12	Κε
Νη	7	12	Δι
Ζω	9	7	Γα
Κε	12	9	Βου
Δι			Ηα

Ἡ Κλίμαξ αὕτη ἀρχεῖται ἀπὸ τοῦ Νη φθόγγου καὶ ἀρτεῖ.

ουσα πρὸς τὴν ἀνάβασιν μέχρι τοῦ Γ'α, ἔπειτα καταβαίνει μέχρι τοῦ Δ'ι ὁ Νη φθόγγος ἐννοεῖται ὅτι εἶναι ὁ ἄνω Νη καθὼς φαίνεται ἀπὸ τὰς ὑπὲρ αὐτὸν μαρτυρίας αἰτίνας φέρουσι τὰς δύο βαρείας τῆς φθορᾶς ἀπὸ τοῦ Δ'ι.

Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον γίνεται καὶ ἂν τεθῇ ἡ φθορά τοῦ Βου, ἐπὶ τοῦ Ζω, ἡ ἡ φθορά τοῦ Γ'α, ἐπὶ τοῦ Νη καὶ καθιζῆς.

Πότε μεταχειριζόμεθα λοιπὸν τὰς διατονικὰς φθοράς;

Ὅταν θέλωμεν νὰ μεταβάλλωμεν ἑνὸς μέλους τὰ διαστήματα καὶ νὰ κάμωμεν αὐτὸ διάφορον.

Τίνι τρόπῳ κάμωμεν τοῦτο;

Θέτομεν αὐτὰς εἰς τοὺς φθόγγους ἐκείνους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους θέλομεν νὰ μεταβάλλωμεν τὰ διαστήματα καὶ τὸ μέλος.

Ὅταν θέλωμεν νὰ μεταβάλλωμεν ἑνὸς μέλους καὶ τὸν ἦχον αὐτοῦ, καὶ τὸ γένος, καὶ τὸ σύστημα, καὶ τὰ διαστήματα τότε τίνι τρόπῳ θέλομεν κάμει τοῦτο;

Πάλιν διὰ τῶν φθορῶν π. χ. ἔαν τὸ μέλος εἶναι χρωματικοῦ γένους μεταχειριζόμεθα τὰς διατονικὰς, ἢ ἑναρμονίους φθοράς, ἔαν τὸ μέλος εἶναι διατονικοῦ γένους μεταχειριζόμεθα τὰς χρωματικὰς, ἢ ἑναρμονίους φθοράς. Ἐὰν δὲ εἶναι ἑναρμονίου γένους, μεταχειριζόμεθα τὰς χρωματικὰς, ἢ διατονικὰς φθοράς.

Πῶς γίνονται αἱ μεταβολαὶ τῶν ἡχῶν, τῶν γενῶν, τῶν συστημάτων καὶ τῶν διαστημάτων ἑνὸς μέλους;

Οὕτως θέλοντες νὰ μεταβάλλωμεν ἑνὸς μέλους τὸν ἦχον, τὸ γένος, τὸ σύστημα καὶ τὰ διαστήματα κάμωμεν τὴν μεταβολὴν τοιοῦτοτρόπως, θέτοντες δηλ. τὴν φθορὰν πάντοτε εἰς τόνους ἐστῶτας καὶ ὄχι μετατιθεμένους, δλ. εἰς τόνους ἔχοντας τὰς βάσεις τῶν φθόγγων τῶν σταθεράς· εἶναι δὲ οὗτοι ὁ Πα, ὁ Δι, ὁ Κε καὶ ὁ ἄνω Πα καὶ ὄχι εἰς κινουμένους, δηλ. μετατιθεμένους τῶν φυσικῶν τῶν θέσεων, διότι πῶς ἡμπορεῖς νὰ θέσῃς π. χ. ἐπὶ τοῦ Βου Γ'α τόνου τοῦ πλαγίου δευτέρου ἡχου, τὴν διατονικὴν φθορὰν τοῦ Γ'α καὶ νὰ μετα-

θέσης τὸν Γα φθόγγον ἀπὸ τὴν χρωματικὴν θέσιν του εἰς τὴν διατονικὴν, ἐνῶ αἱ φθοραὶ δὲν μεταθέτουν τοὺς φθόγγους εἰς τοὺς ὁποίους τίθενται, ἀλλὰ ρόνον τὰ διαστήμ. μεταβάλλουσι καὶ νὰ κατεβάσης δηλ. τὸν Γα φθόγγον ἐννέα τμήματα ἀπὸ τὴν χρωματικὴν θέσιν του, καθὼς ἐτέθη εἰς τὰς λέξεις Κατ' ἐν ὁδῷ ἀμαρτωλῶν οὐκέστι (Ἴδε αὐτὰς εἰς τὴν Ἀνθολογίαν Θ. Φωκέως σελ. 49) ἥτις, νομίζω, ἐτέθη χωρὶς νὰ τὸ ἀπαιτοῦσιν οἱ Μουσικοὶ κανόνες.

Ἴδε καὶ εἰς τὰς λέξεις, ἐν βάρβδω σιδηρᾷ (Ἀνθολογ. Θ. Φωκέως σελ. 58), πῶς ἔγειναν αἱ μεταβολαὶ τῶν φθόγγων Δι χρωματικοῦ καὶ Πα διατονικοῦ, καταλλήλως, δηλ. μὲ τοὺς μουσικοὺς κανόνας, ἐπειδὴ καὶ ἡ χρωματικὴ φθορὰ τοῦ Δι ἐτέθη ἐπὶ τοῦ διατονικοῦ Δι, καὶ ἡ διατονικὴ φθορὰ τοῦ Πα ἐτέθη ἐπὶ τοῦ χρωματικοῦ φθόγγου Πα, ἐτέθησαν δηλ. ἀμφοτέρω ἐπὶ φθόγγων ἐστώτων καὶ ὅχι μετατιθεμένων, ἡγουν ἔγειναν αἱ μεταβολαὶ τοῦ μέλους ἀπὸ θέσεις τῆς κλίμακος εἰς τὰς ὁποίας ἐκφωνοῦνται φυσικῶς καὶ οἱ χρωματικοὶ φθόγγοι καὶ οἱ διατονικοί.

Εἶναι καὶ ἄλλαι πολλαὶ περίοδοι μέλους τονισμένοι κατὰ τὸν ἄνωθεν τρόπον· ἀλλὰ περιττὸν νὰ τὰς γράψω.

Ὅταν μεταβαίνομεν ἀπὸ δεύτερον ἤχον εἰς πλάγιον τοῦ δευτέρου καὶ ἀπὸ τούτου εἰς δεύτερον, τίνι τρόπῳ φυλάττομεν τὴν θέσιν καὶ τὴν ποιότητα τοῦ φθόγγου ἐκείνου τοῦ τόνου ἀπὸ τοῦ ὁποίου κάμομεν τὴν μετάβασιν;

Ἐὰν ὁ φθόγγος τοῦ τόνου ἐκείνου εἶναι ποιότητος τοῦ νεανῶ, μεταχειριζόμεθα τότε τόνον τοῦ νεανῶ, ἐὰν τοῦ νεανῆς, μεταχειριζόμεθα τοῦ νεανῆς, καθὼς εἰς τὰς λέξεις, ἐξήλειψε καὶ τοῦ θανάτου τὸ κράτος κατήργει σε, (Ἴδε εἰς τὸ Ἀναστασιματᾶριον Κ. Πρωτοφάλτου) ἐτέθη ἡ φθορὰ τοῦ Δι φθόγγου τοῦ πλαγίου δευτέρου ἤχου, ὅχι εἰς ἄλλον φθόγγον, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ Γα τοῦ δευτέρου, ἐπειδὴ ὁ Δι φθόγγος τοῦ πλαγίου δευτέρου ἐκφωνεῖται καθὼς ὁ Γα τοῦ δευτέρου μὲ τὴν αὐτὴν ποιότητα, δηλ. τοῦ νεανῶ καὶ

εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν ἔαν ἄρχωνται εἰ φθόγγει τῶν κλίμακων αὐτῶν Πα καὶ Νη, ἀπὸ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν βᾶσιν.

Ποία μεταβολὴ γίνεται εἰς τὸ μέλος τοῦτο, μετὰ τὴν τίθησιν τῆς χρωματικῆς φθορᾶς τοῦ φθόγγου Δι ἐπὶ τοῦ φθόγγου Γα τοῦ δευτέρου ἤχου,

Πρῶτον ὁ φθόγγος Γα φέρει τὴν ὀνομασίαν τοῦ φθόγγου Δι, τὰ διαστήματα ἔπειτα ἐκφωνοῦνται κατὰ τὴν ἀπαίτησιν τῆς φθορᾶς τοῦ Δι, καὶ τὸ μέλος γίνεται διάφορον.

Αἱ μαρτυρίαι εἰς τὰς μεταβολὰς τὰς ὁποίας προξενεῦν αἱ φθοραὶ ὅταν τίθωνται εἰς τοὺς φθόγγους τῶν τόνων τῶν χαρκτηρῶν, τίνι τρόπῳ σημειοῦνται;

Κατὰ τὰς ποιότητας τὰς ὁποίας παράγουσιν αἱ φθοραὶ εἰς τοὺς φθόγγους τῶν τόνων ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐνεργεῦσιν καθὼς εἰς τὰ τῶν φθορῶν παραδείγματα ἐδείξαμεν ὅσοι δὲ τῶν φθόγγων τῶν τόνων τούτων καταλύουσιν εἰς θέσιν φυσικὴν τῆς φυσικῆς κλίμακος, αἱ μαρτυρίαι τούτων φέρουσι πάντοτε τὰ σημεῖα τῶν μαζὺ μετὰ τὰ ἀρκτικὰ γράμματα τῶν φυσικῶν φθόγγων τῆς κλίμακος. ὅσοι δὲ ὄχι, φέρουσι καὶ τὰ σημεῖα καὶ τὰ γράμματα τῶν φθόγγων ὧν παράγουσιν αἱ φθοραὶ.

Τ Ε Λ Ο Σ .

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΚΚ. ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ.

Οἱ ἐν Ἰωαννίνοις Κύριοι.

Ὁ Θεοφ. Ἐπίσκ. Περιστερᾶς Κύριος Κύριλος	Σωμ. 5.
Ὁ ἤ-οιμεν. Ἐλζούσης Κ. Ἀδα-κούμ	Σωμ. 4.
Ὁ πρῶην Πρωτοσύγγ. Κ. Μαρ-θαίος	Σωμ. 5.
Ὁ Πρωτοσύγγ. Σινάτης Κύριος Μελέτιος Πανταζίδης	5.
Ὁ Πανος. ἡγάμ. Σωσίμου Πογ-δορικῆς Κύρ. Θεόκλητος	5.
Ὁ ἀρχιεπίσκοπος τοῦ ἀγ. Ἰωαν. Κύρ. Γρηγόριος	
Ὁ ἱεροδ. τοῦ ἀγ. Ἰωαν. Δανιήλ.	
Ὁ Π. ἡγ. Παντελεήμ. Χρύσανθος.	
Ὁ ἱερ. Ἐλεούσ. Μελέτιος.	
Ὁ Π. ἡγ. Περιστερ Χρύσανθος.	2
Ὁ Π. ἡγ. Λιγγιζίδ. Σωφρόνιος.	2
Ὁ αἰδ. παπᾶ Σπυρίδων.	3
Ὁ Π. ἡγ. Ρωμαν. Περθένης.	2
Ὁ Π. ἡγ. Μωσιαν. Γρηγόριος.	2
Ὁ Π. ἡγ. Ἀγγελομ. Χρύσανθος.	
Ὁ Π. ἡγ. Ἀσπραγγέλ. Χριστόφ.	

Οἱ αἰδεσιμώτ. Ἱερεῖς.

Παπᾶ Χαράλαμπος Οἰκ.	2.
Παπᾶ Κωνστ. ἐφημ. Μαρ.	
Παπᾶ Ζώης	
Παπᾶ Κωνστ.	
Παπᾶ Σωτ. Σακ. Ἀρχιμανδρ.	
Παπᾶ Ἀλέξ. ἐφημ. Αρχιμ.	
Παπᾶ Δημήτρ.	

Παπᾶ Ἀθανάτ.	α
Παπᾶ Νικόλ. Οἰκ. Ἀγ. Μαρίν.	
Παπᾶ Χρῆλ. ἐφημ.	α
Παπᾶ Νικόλ.	α
Παπᾶ Νικόλ. ἐφημ. Ἀγ. Νικ. ἱεροδιάκ. Ἀγάτ.	α
Παπᾶ Ἰωάν. ἐφημ. Βονίλ.	
Παπᾶ Θεόδ. α. Περιβλ.	
Παπᾶ Κοσμᾶ. ἀπὸ Περᾶτ.	
Παπᾶ Ἀναστ. ἐφ. Ἀρχ.	
Ἡ Ἐκκλ. τῆς Μητροπόλ.	3
Δ. Καζαντζῆς.	
Β. Καντάρας.	
Πρωτοψ. αὐτῆς Ἀ. Χαρισιάδ.	
Λαμπ. Κ. Ξανθόπουλος.	
Ἱεροδιάκ. αὐτῆς Ἰωάνν.	
Ἡ Ἐκκλ. Ἀρχιμανδρ.	3
Ν. Ἰωσήφ.	
Π. Στούπης.	2
Λαμπ. Κ. Γκούτζης.	
Ἱεροδιάκ. αὐτῆς Περθένης.	
Κράχτης α. Σωτήριος.	
Ἡ Ἐκκλ. Ἀγ. Νικολάου	3
Κ. Σιλαμάγκας.	
Λαμπᾶδ. αὐτῆς Ἀν. Στασινός.	
Ἡ Ἐκκλ. Ἀγ. Μαρίνης.	2
Πρωτοψ. αὐτῆς Γρ. Ἀλεξίου.	
Λαμπᾶδ. α. Θ. Βέργου.	
Ἡ Ἐκκλ. Περιβλέπτου.	
Ἡ Ζωσιμαία Σχολή. Σώμ.	40
Ἡ Σχολή Νεγάζων.	2

Οἱ ἀξιότιμοι Κύριοι.

Π. Σακελλάριος.	Σώμ. 2
Β. Λιάμπης.	
Ἀλκ. Λιάμπης.	« 2
Θ. Σ. Θεοχάρους.	« 2
Γ. Ζωίδης.	« 2
Νικόλ. Ἀσβεστάς.	« 2
Ν. Φίλλος.	« 2
Κ. Κοντόπουλος ἱατρός.	« 4
Κ. Ἀλιεύς	« 2
Π. Κολοβός.	« 2
Ὀρέστης Ἰωαννίδης.	
Π. Δ. Ἀθανασούλας.	
Κ. Ἀθανασούλας.	
Ἰ. Νικολαΐδης.	
Η. Βελλαράς.	
Γ. Βλαστός.	
Ἰ. Σιάσκας.	
Ν. Ζώτου.	
Κ. Διαμαντίδης.	
Ἀ. Τσακμάκης.	
Ἰ. Βουδούρης ἐκ Γρεβεντίου.	
Γ. Χ. Φολίδης.	
Σ. Δελεκούρας.	
Ηπαῖ Γεώργ. Γιαννοπούλου.	
Γ. Λιοκάτης.	
Μ. Ηπα-Νικολάου.	
Π. Τσακμάκου.	
Α. Γρηγοριάδης.	
Χαραλάμ. Δημητρίου.	« 3
Κ. Βαρθάκας.	
Κ. Τσακμάκης	« 3
Β. Σάρρας.	
Α. Κουρσοβιτινός.	
Αθ. Σάρρας.	
Σ. Καλούδης	
Η. Κ. Πάμπους.	
Κ. Φώτου.	
Ι. Κομπάτῃ.	
Κ. Βελλαράς ἱατρός.	
Π. Μαρκίδης Αφρισσῆος.	

Χριστόδουλος Κουτούζης διὰ τὴν	
Σχολὴν Κουκούλιου.	Σωμ. 2
Ἀριστείδης Ἠγουμενίδης διὰ τὴν	
Ἑλλ. Σχολὴν Κονίτσης.	Σ. 2
Γ. Μολυβάδας.	
Π. Καμενάρης.	
Αλ. Μπεκίάρης.	
Ξ. Ἀναστασιάδης.	
Α. Παναγιώτου.	
Κ. Κούρεντας.	
Γ. Ν. Καραχρήστου.	
Μ. Σ. Τζόντσου.	
Χ. Τ. Τζόντσου.	
Πολυζῶης Βελλαράς.	
Ἀποστόλης Μολυβάδας.	
Γ. Μέκαλης.	
Δ. Σπαθάρης.	
Π. Γ. Τζέτοικας.	Σ. 2
Χαραλάμπος Ἠγουμενίδης.	
Γ. Δ. Καντάρας.	
Δ. Σαλαμάγκας.	
Κ. Χ. Τζαβέλας.	Σ. 2
Μιχαὴλ Μέκλος.	
Σπυρίδιον Στύλος.	
Ι. Χαρισιάδης.	
Νικ. Βέλλος ἐξ Ἀρσιείτης.	
Χαρῖτης Μοῦδης.	
Β. Τσιμόπουλος ἐκ τῆς Νήσου.	
Α. Π. Οἰκονόμου.	
Χ. Δ. Γραμπιάτης.	
Β. Παπ. Δ. ἐκ Κριτσουήσσης.	
Πέτρ. Σ. Μπαμπασίκης.	
Γ. Χριστοδουλίδης.	
Αλκ. Ἀδαμαντίδης ποι.	
Γ. Χ. Πρόκος. Ἀρτοός.	Σ. 2
Σ. Ζ. Μπαρέκας.	
Σ. Η. Βαρνάβας.	
Κ. Κυριαζής	
Α. Ν. Μαρνέλης.	
Α. Αγγ. Μπακάλης.	Σ. 2
Α. Αγγ. Μπακάλης.	« 2

Χρίστος Κιούρης
 Β. Χρυσός
 Κωνσταντίνος Χατζής
 Μαύλος Ἀναγνώστης.
 Ἰωάννης Στάτου.
 Κωνσταντίνος Τσιμούρης.
 Αριστείδης Δετίλας.
 Α. Χ. Γκόβελας.
 Α. Τόλκου.
 Σ. Πιλάσκας.
 Δ. Καντάρας.
 Γ. Κολομπότας.
 Σ. Ι. Σταμάτη.
 Π. Αναστασίωυ.
 Ι. Παλάσκας.
 Ν. Νάκη.
 Σ. Τζατζάρι.
 Δ. Δεβάρης.
 Ι. Φ. Χαίτα.
 Π. Τζαβέλας.
 Ν. Κοντογιάννης.
 Ν. Π. Στόλου.
 Α. Θεοδώσιου.
 Γ. Χ. Κράχτου.
 Σ. Β. Σιλειάδης.
 Δ. Μεπλάτωνας.
 Δ. Οἶκον. ἐκ Σκαμνελίου.
 Α. Ιωάνν. Κακοσιάννας.
 Κ. Ζαβαλιάννης.
 Κ. Δ. Χ. Γεωργιάδης.
 Α. Δ. Κανδάρης.
 Κ. Κουρουμάντης.
 Θ. Σ. Σελιμάγας.
 Αναγν. Δ. Μίκαλης.
 Π. Γ. Σομπότης.
 Θ. Δ. Μέκαλης.
 Ιωάνν. Δ. Οἰκονόμου.
 Α. Κ. Ν. Μέρτοσε.
 Δ. Καλτε. Μπακάλης.
 Θ. Σ. Προλογάς.
 Σ. Σεπέτας.

Ν. Παπ. Δημητρίου.
 Γ. Α. Τσιάτσιος.
 Ν. Στόλου. ἐκ Ζήτησης.
 Σ. Μ. Ἀράπης.
 Γούσις Κ. Ζαχαρτζής. « 2
 Ἀναγνώστης Ν. Καλλάσας.
 Κωνσταν. Μπακάλης.
 Γεώργ. Π. Πασιαλῆ, ἐκ τῆς Νησου.
 Νούσιος Β. Νάση.
 Στέφανος Μπακαλῆς.
 Θρασύβουλος Γρ. Καστρινοῦ.
 Σπυρίδων Ἀνδρέας.
 Δημήτρ. Ι. Πεσσαλίτης.
 Μάρκος Μπλανογιάννης.
 Νικόλαος Ἀναγν. Μέκαλη.
 Κωνστ. Γ. Παπακωνέτας.
 Β. Σπ. Μπίλας.
 Β. Δ. Σουλιώτης.
 Α. Γρηγοριάδης. Σωμ. 10
 Κυριάκης Παναγιώτου.
 Ἀθ. Χ. Τεόλης.
 Κυριάκος Οἰκονόμου.
 Ἀχιλλεύς Α. Νησιώτης.
 Κ. Οἰκονομίδης.
 Δ. Μακρῆς.
 Γεωρ. Α. Μπίλας.
 Γεωργίος Στόας.
 Δημ. Τσατάλης.
 Μποχ. Ἀρτα.
 Χρήστος Παππᾶ.
 Ἀβραάμ Καψάλης.
 Γεώρ. Χρ. Τζατζού.
 Βασίλ. Δ. Κεφαλίδης.
 Μιχαήλ Στ. Χ. Τζόντζου.
 Χριστ. Στ. Χ. Τζόντζου.
 Δημ. Ἀπ. Ἱατροχειροῦργου.
 Σπυρίδων Θ. Βραδῆς.
 Ἀντών. Παπανικολάου.
 Σωτήριος Κ. Γελέγκας.
 Σπυρίδων Γ. Βυρσαδέφης.
 Σ. Δ. Ντάγκας.
 Στ. Δ. Παπακρυφίου.

Ὁ Π. Ηγ. Βοτσαῖ, Σχολοῦλ.

Ο Αἰ. Περ. Νικόλαος, ἐκ Καλέτζης

Θ. Ν. Γιαννόπουλος.

Δ. Πρημηκόρης.

Γ. Χάσκρης.

Ἀθ. Σπ. Χρυσοχόου

Δ. Ἀθανασίου ἐκ Λισκάτση. 21

Α. Σπυρ. Ἀράπης.

Ἀναστ. Δ. Πράσσου. 2

Νικόλ. Παπ. Δημητρίου.

Ἰωαν. Ν. Ἀράπη.

Γεώρ. Δ. Τσίτσου.

Οἱ Καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι
τῆς Ζωσιμαίας Σχολῆς

Σπ. Μανάρης.

Σωτῆρ. Γρηγοριάδης.

Χρ. Θ. Ἀρεταῖος.

Βασίλ. Τσίμας.

Σωτήριος Κοντοθανάσης.

Δημ. Σιώμος διδ. τῆς Τουρκικῆς

Ἰωάννης Χρ. Μπογᾶς.

Α. Β. Ρωματῆς.

Β. Δ. Κεράλας δημοδιδάσκαλος.

Οἱ μαθηταὶ αὐτῆς.

Σπυρίδων Τσίχος.

Στέργιος Μητρίτσος.

Γαλνός, Γ. Σχμπάνης.

Ματθαῖος Παπαλάπα ἐκ Καλωτᾶ

Ἰωάν. Ἀβραμίου ἐκ Προμετῆς.

Κωνστ. Λογοθέτου ἐξ Ἀρταίτης

Ἀχιλλεὺς Ἠλ. Οἰκονόμου.

Παναγιώτης Δ. Τσάτσης.

Δημ. Παπ. Ἰσραήλ.

Δημ. Α. Ρωμαῖος.

Δημ. Ν. Βουτιάδης. Σωμ. 2

Νικόλαος Η. Καζαντζῆ.

Χριστόδ. Βενιαμίν Λαμπειτίδης.

Δημ. Ζώτογλους. 2

Ἀλέξανδρος Ι. Σάρρς.

Ἀριστείδης Δ. Πανούση.

Ἀλέξιος Μ. Πρέντζες.

Σπυρίδων Δ. Περ. Ἀβραάμ.

Ἀναστ. Ι. Β. Γιάτς.

Βασίλειος Δημητρίδης.

Κωνστ. Σ Τσίρος.

Ἀντῶ. Κωνσταντινίδης Μπάσας.

Δημ. Α. Δελέρης.

Δημ. Π. Οἰκονόμου.

Βασίλ. Μιτθαίου ληχανοκαστ.

Στέφ. Κ. Χατζῆ.

Ι. Γ. Πανταζῆ.

Κ. Δ. Θωμαΐδης ἐκ Μοτσιάρης.

Ζώτος Ν. Ζώτου.

Γεώρ. Βεζῆαδης.

Πέτρος Ρ. Ζούλης Βουρμπινί της

Οἱ ἐν Λαρίσση Κύριοι.

Μ. Πρωτ. Ἀγ. Ἀχιλλίου. 2

Κ. Παπ. Γ. Λαμπὰδ τῆς αὐτ. ἐκκ.

Ἰ. Παπ. Τριανταφύλλου ψάλτης.

Ἀναστ. Παναγιώτου.

Ἀποστ. Ἰωάννου.

Ψάλτ. Σουφλὸρ. Μπαλαῖ.

Σκκ.π. Α. ἐφ. Παρκοχ. Μπαλαῖ.

Ἀναγν. πρωτοψ. Ἀγ. Νικολάου.

Ἀλεξάνδ. Γ. Κιτσάνελης τούρν.

Οἱ ἐν Τρίκῃ Κύριοι.

Ὁ Ἀγ. Τρίκης Κύρ Κωνσταντῆς. 3

Ὁ ἀνεψ. Ἀντ. Γ. Αὐδόπουλος.

Γ. Τακατζῆ. Ἑλληνοδιδ.

Ὁ Μουσ. Κ. Βελετάνης.

Δ. Παπαδόπουλος. Ἱατρός.

Ἀναγν. παπ. ἐξ Ἀγράφων.

Ν. Κ. Διδάσκαλος. Ἀλληλῶδ.

Ἀθαν. Κοκοράβ.

Ὁ πρ. Ἠγ. Βαρλαάμ Γαβριήλ.

Ὁ Δημοδ. Ἀνδ. Δ. Ζωγράφιδης

Δ. Κ. Σημῆς.

Περικλ. Γούλ. Ἀννης.

Γ. Ἰωάνν. ἐκ Κρανίας.

Οἱ ἐν Παραμυθία Κύριοι.

Ὁ Πανερ. Ἀγ. Παραμυθίας Κύρ.
Ἀνθιμος. 40

Ὁ Ἱεροδ. Κ. Σποριδων.
Ἀνστ. Κ. Κυρζιῆς.
Βασίλειος Ν. Ζηγούλης.
Νικόλ. Παπᾶ Ἀθανασίου.

Οἱ ἐν Μεσολαγγίᾳ Κύριοι.

Ὁ Μουσικοιδ. Ἀνθιμος Ἀρχιδ.
Νικόλτος ἱερεὺς Σακελίων.
Ἀλέξανδρος Καρδακός.
Μιχαὴλ Λάμπρου.

Γ. Δ. Λιμπεράκης.

Δ. Μαλακάσας.

Χ. Δ. Μήτσης.

Νικόλ. Δ. Σκυβαλλίτης.

Παντολέον Ἀναγνωστάπουλος.

Π. Ν. Χαλιόπουλος.

Α. Ε. Βαλαμᾶς Σώμ. 10

Κλεομένης δ' Ἀθῆνης.

Ἀναστάσιος Πεπονῆς.

Δ. Ζηνάτος. Δημοδιότακτος.

Οἱ ἐν Ἀρτῇ Κύριοι.

Ἰωάννης Καρασούλας.

Β. Χ. Πλάτου.

Εὐστράτ. Παπᾶ Βασιλείου.

Νεόφυτος Ἠγ. Σιλλάδης.

Οἶκον Παπᾶ Χρήστου.

Γεώρ. Οἰκονόμος.

Μόσχης.

Ἀναστ. Γαλάνης.

Ιθ. Τηληγάδης.

Πάνος Σκοριτσανίτης.

Β. Ζέρβας.

Χ. Παν. Μπουλᾶς.

Γ. Μήτσης.

Ἀναγνώστης Κατζίλης.

Ἰωάννης Δημητριάδης.

Γεώργιος Ἀποστολίδης.

Παπᾶ-Κωνστ. Οἶκον.

Νικόλαος Ζέρβας.

Χηράλαμπος Σπυρίκης.

Νικόλαος Παπακώστα.

Οἱ ἐν Πογδοριανῇ.

Ἡ Ἱ. Μονὴ Προφῆτ. Ἠλίου.

Ὁ Ἠγ. Βεντομίου Ἀρχιμανδρ.

Χριστ. Β. Λιμπέτης.

Βασ. Γ. Φλώρου.

Π. Νικολάου διὰ τὴν Σχολήν.

Π. Ἱ. Κασσιδῆς καὶ τῷ Σουδενά. *

Ν. Σουλάνης Ζητοῦς Ἑλληνοδ.

Οἱ Μαθηταί.

Δ. Πολυζώη Ψήγας.

Παναγιώτης Β. Τσάνου.

Χριστόδουλος Κοσσελιανίτης.

Ἰωάννης Γ. Νάσσ.

Βασίλειος Α. Νίσση.

Κωνσταντῖνος Σκαρῆνης.

Γεώργιος Ι. Ἰερέως.

Κωνσταντῖνος Παπᾶ-Νικολάου.

Οἱ ἐν Πρεμετῇ Κύριοι.

Βασίλειος Ι. Κατζίτης καὶ τῷ.

Κωνσταντῖνος Παπακωνσταντῖνου.

Παναγ. Χρήστου ἐκ Κοσσόβ. * 2

Γ. Δ. Κουσσόβος Ἑλληνοδ. * 2

Π. Α. Παπαλάδης Ἀλληλοδ.

Βασίλ. Δημητριάδης.

Οἱ Μαθηταί τῆς Ἑλληνι-

κῆς Σχολῆς.

Χηράλαμπος Εὐθυμίου ἐξ Ἐλ.

Ἰωάννης Ζαφειρίου

Ἰωσήφ Ἀποστόλου ἐξ Ὀγρένης.

Κωνσταντῖνος Λιλίδης ἐκ Μοσεν.

Οἱ ἐν Μετσόβω Κύριοι.

Γεώργιος Ν. Λιτζίς.

Γεώργιος Κ. Μασίλ.

Ἀθην. Δ. Κωλέττης.

Διαμάντης Μόν.

Βασίλειος Γ. Γαίρας.

Αἱ ἐπόμεναι διορθώσεις ἐπεδόθησαν ἡμῖν εἰς προσθήκην
μετὰ τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ βιβλίου παρὰ τοῦ ἐκδότου.

ἐν Ἰωαννίνοις τῇ 25 Ἰουλίου 1871.

Εἰς τὴν Σελίδα 8, στίχ. 2 ἀντὶ ἐλάχιστος ἐτέθη ἐλάσσων.

» » » 9 » 6 » διαστήματός του » ὑπεραὐτόντονου
αὐτόθι ἀντὶ ἡμίτονον ἀπὸ 6[12 » ἡμιόλιος.

» » » » λεπτὴν καὶ ἀδύνατον » ἡμιολ. διαστήμ.

» 9 » ἡμιόλιος » ἡμίτ. ἀπὸ 6[12.

Εἰς τὴν Σ. 10, στίχ. 14 ἀντὶ Πα=Βου, ἐτέθη Βου=Γα καὶ

» Βου=Γα, » Πα=Βου.

Εἰς τὴν Σ. 14, στ. 7 ἀντὶ παρὰ τῆς φθορᾶς ἐτέθη παρὰ τῆς ὑφέσ.

» 15, » 4 » τὸν ἔχοντ. τὴν φθορ. » ὄξων κτλ.

» » » 10 » ἄνωθεν ἐτέθη κάτωθεν ὁ σφυρός...

» 16 » 18 » χησάρ, » νισαμπούρ.

» 17 εἰς τὴν κλίμακα ὁ Κε ἀντὶ εἰς τὴν φυσικὴν του θέ-
σιν μετετέθη.

Εἰς τὴν Σελ. 21 στίχ. 28 ἀντὶ κλίμακος ἐτέθη μιᾶς κλίμακος.

Ζητῶ συγγνώμην παρὰ τῶν Κυρίων Συνδρομητῶν διότι
ἐνεκα τῆς ἐλλείψεως τῶν μουσικῶν χαρακτήρων, ἐξεφράσ-
θην παρὰ τῆς θελήσεώς μου διὰ λέξεων καὶ παραπομπῶν.

Ὁ Ἐκδότης.